

Maria Martelli

en la ópera

“LA BOHEME,,

Copia fot. de J. Martí.

Als nostres lectors

Si desitjaven llegir la crònica y l'article festiu, que, encarregats, respectivament, al Pierrot de la Tomasa y á n' en Pepet del Carril, devian, com de costum, apareixe en lo present número, tenim de manifestarlos ab tot lo sentiment del nostre cor, que no podém complaurels.

Recordém als nostres lectors qu' aqueix número ha sigut revisat per la Censura militar, y que, per lo tant deuen passar per alt las deficiencias que notin tant en la part artística com literaria.

Nocturn

I

La nit es fosca; plou y há fanch, l' aigua esquitxa y fa bombollas.

Tocan horas: se 'n senten onze, pero son las dotze; ja 'u séjo. La última batallada potser ha tingut por, y per aixó no compareix á la llista.

De tan en tant, com si descarreguessen taulons, pareix que troni.

Las canals desembocan daltabaix un doll d' aigua, com la cuixa. Sembla que 'ls hi hagen donat la *Rud*: no 'l purgant, l' altre.

Las clavegueras cansadas de beurer l' aigua á galet, xarrupan á morro y no poden engullirla; potser ara pendrian vi...

Los fanals están apagats; lo sereno sota la llosana d' un balcó canta l' hora... y s' equivoca; 's pensa que fent alguns quarts de moros la nit li pasará mes depressa! — Son las dotze mestre.

Tomba 'l revol del carreró un embosat y tira cap avall.

Passa un' hora y toca la una.

Lo sereno dormint sota 'l balcó. Tocan quarts y

horas; las duas, las tres... Lo sereno 's desperta, y torna 'l boranit al embosat que passava á la una.

Que 'n té de calma aquest home! Treu la petaca, cargola 'l cigarro, pega duas xucladas, y un esquitx de la canal li apaga. Se 'l posa á caball de l' aurella, arramba 'l xuxo, s' estira de brassos, badalla, y després canta las *doce y media*.

En lo rellotje de l' Audiencia toca un quart de quatre.

—Qu' empatolla ara aqueix campaná, exclama airat... y ab veu mes forta torna á cantar l' hora com reptant al rel-lotje.

II

Lo xáfeh continúa; l' embosat ab un paraigüas obert s' está sota la finestra d' un *entresuelo*; ab lo bras que li queda en boga gesticula y l' allarga com si volgués ferlo arribar allí dalt.

La dama de la finestra no li vol tirar la clau.

Moments de silenci.

Un llampech enllumena 'l carré y al darrera ve un tró que sembla que lo mon s' esbotzi.

La dama no mes fa un ¡ay! estornuda y 'l mateix llevant que l' encostipa tanca ab violencia mitg porticó de la finestra.

Lo galan no sap que fer; mira 'l cel y vegent que la pluja aumenta, plega 'l paraigua y se 'l posa sota 'l bras...

Tant per tant se mullará del mateix modo.

—Vésten, li diu ella ab veu conmoguda, vésten qu' es tart!

—No me 'n vull anar qu' es dejorn. ¿Sents lo sereno? dos quarts d' una!

—Si ja fá tres horas qu' he sentit tocar las dotze...

—Tu no m' estimas que contas las horas!

—Tu 'm vols comprometer que may se 't fa tart!

—Tira la clau.

—¡No puch!... ¡Casimiro! ¡ay! ¡jo tremolo!

—Jo també!... si no 'u fas per mon amor, fes'ho al menos per la roba que porto á sobre!

—Ay calla, quinas cosas dius!

—Que no hù veus com me regala!

—No, ab la fosca no 's veu res.

—Miram, tinch esgarrifansas de fret, l' aigua m' entra pel clatell, y 'm fa unas pessigollas per l' esquena com si m' hi passessin un rosari fet ab gabarrots de sabatas. Cuyta que la tires ó nó?

—Ja 't tiraré un petonet!...

—Bésam 'l peu, ara 'm surts ab petons; sembla que 't burlis de la professó. ¡La clau!...

—No, un petonet; mira que te 'l tiro... Va.

—Ja tens ordre de tirarlo á la... No t' en riurás mes de mi, hem acabat. Y 'l de la capa obra 'l paraigua resolutament gira esquena, y 'l soroll dels seus talons 's pert carrer amunt.

—Casimiro!... Casimiro... crida la dama abocantse y esposant la veu ab cautela perque no mes la sen i ell.

L' embosat amunt y fora.

Y ella plorant en la finestra mira ansiosa y busca 'l seu ayment entre mitx d' aquella fosquedat.

La pluija no para; no es alló que sembla que freigeixen peix; es un espatech d' aygua que pareix que 'ls núvols hagen xuclar tota la mar vella. Las ca

nals fan lo que poden; pero no la colan tota, y sobreixin per la tortugada, s' escampa paret avall lluhint com trenyinas de plata al resplandor de los llampechs.

— Sant March, Santa Creu, ¡Quin tró! Deu haver caygut un llamp per aquí la vora... Bah, ja hu portará 'l diari.

— ¿Que 'm cridas Mariana? (Es lo galan).

— Ay, quin susto m' has dat!... ¿que vindrás demá?

— Si, á las dotze.

— ¡Hont anirás ara ab aqueix temps!

— A buscar una corda.

— ¡Jesús, Maria, Joseph!... ¡No hu fásesses!

— No, que la vull per anarhi á esténdrem.

— ¡Las sangs te pujaran al cap!

— Y aquesta mullena! que vols que la confitil!

— Adeu donchs, amoreta meva.

— Adios cementiri de la constancia y del aprecio. ¡Pinturero!...

— Hasta demá.

— ¡A las dotze en punt, ¿sents?

— En punt.

Y la finestra grinyola tancantse pausadament; l' embossat s' allunya; de las ondas del paraigua la mullena li vessa á raig fet, y dins d' aquella especie de gabia líquida que li forman al seu voltant los regalims, s' en va enamorat, somniadó ab recorts de sa estimada y apressant lo temps perque li escurse l' anyoransa, ab la il·lusió que demá li tirarà la clau, y (es un dirho entre nosaltres, — que ja se 'n hauria de donar vergonya) — ab los mesos que l' aguarda perdent nits y encostipantse, — tant li haguera valgut, qu' un dia de festa, vestit al antiga espanyola, se n' hagués anat al torin á tomalla á dalt de caball.

III

Altres desgracias sucehian mes amunt. Lo sol bregant ab los nuvols y enfonsanthi sas llansas de foch espargia lo cel. La pluja mimvava y feya xim xim, la fosca 's fonia; la nit era morta y enterrada pel sol. Lo nocturn afinava!... Bon dia y bon' hora, bon dia tothom.

EMILI VILANOVA.

“ANÈGDOTAS REALS,”

Enterat Frederick II, rey de Prussia, de que s' havia fixat en las cantonadas de la capital uns pasquins infamants contra sa realeza, ordená inmediatamente que 'ls arrenquessin ab molt cuydado y 'ls fixessin de nou més abaix dels llochs ahont eran, á fi de que tothom 'ls pogués llegir cómodament.

* * *

Un dels tesorers d' Alfons lo Gran, rey d' Aragón, estava entregantli deu mil escuts d' or, quan un dels cortesans digué á mitja véu:

— Ab aquesta cantitat seria felís per tota la vida.

— Ja ho ets, exclamá 'l rey, donantli tot lo diner.

Un regalo

De veure certa funció
soriá del E dorado,
quan, per darme un xich de tó,
prenguí la resolució
de ferme serví un bolado

M' asseguí en un tamboret;
y d' un grupo de senyors
se 'm acosá un angelet,
que portava un paneret
rublert d' olorosas flors.

Al veure nena tan guapa
me vaig torná tot vermell,
y ella, apartantme la capa
m' obrí 'l trau de la solapa,
y ¡zas! m' hi endirzá un clavell.

Jo ni gosava á mirarla,
pro estant á tret de petó,
mont intent era abrassarla
y per postres castigarla
ab la pena del talió.

Lo mosso del E dorado
per sort vingué ab la safata,
y en lloch de darli 'l recado
de que 'm portés un bolado,
li vaig dir:—¡Dugui una horxata!

Se 'n entorná, y la florista
no 's movia d' aprop méu,
y mitj alegre, mi j trista,
me devorava ab la vista
y m' amanyagava 'l peu.

Y per ferme més glati,
fent una nansa ab l' un bras,
després de molt escullí,
agafava un gessamí
y me 'l passava pél nás.

Incitat per tal aroma
y de véurela tan guapa
li vaig dí al últim sent broma:
—No sé perquè 'm fa aná á Roma
si al fi no haig de veure 'l Papa.

Ab carácter gens adust,
pro ab veu un xich conmoguda,
—¿Qué 'm paga?—'m va dí.

—Ab molt gust,
peró... portava un ral just
per l' import de la beguda.

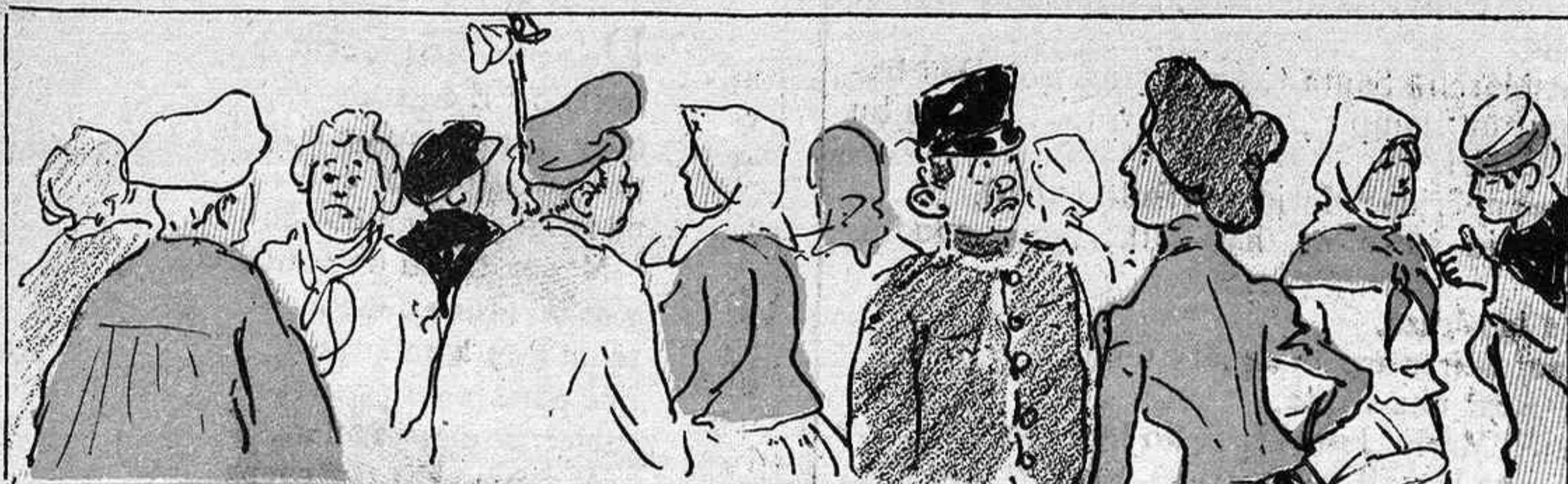
No sabia món criteri
cóm obrá en lo lance aquell:
si satisfé 'l refrigeri,
ó escorre 'l bulto ab misteri,
pagant á n' ella 'l clavell.

Mes al fi ella 'm replicá:
—¿Vol la fló ó no?—Pot deixarla—
li vaig dir—pro sens pagá,
puig d' aquest modo 'm darà
motius pera no olvidarla.

Y sent la mitja rialleta
y girant la vista en b' anch
me regalá la floreta,
sent la única floristeta
que me l' ha deixat de franch.

M. BADIA.

LA TOMASA PROMESAS

— ¿Que m' en dius de las pro-
mesas d' en Gil Pela?
— ¡Que 'l, prometre no fá
pobre!

— Ja veurás, Quiñones, no
m' hi vinguis ab promesas.
Mentres no 'm portis á la
Vicaria, 't tancaré la porta del
meu amor.

— Per haver escoltat las
promesas d' un pillo, mirin
com me trobo: Sense honra y
á punt de demanar caritat.....

LA TOMASA
ESPURNAS

—¡Calla, boig, no 'm diguis aqueixas cosas! Si las tevas paraulas tenían de passar per la Censura no s' en salvaría ni una, del llapis roig.

—¡Res me tá que 'ls impostos sigan carregats! ¡Mentres no n' exigeixin cap pe 'ls polvos, ja estich contenta!

—Acabo de convèncem de que aquet no es lo sigle del progrès!
Aquí trobo á una ximpleta que encara té 'l mal gust d' estimar á un home.
¡Vaya una barbaritat!

Bibliografia

ANIMA

Aquest es lo títol del últim aplech de poesias dels publicats pe 'l nostre estimat amich y distingit poeta D. Manel Marinell-lo.

En l' esmentat aplech, com en totas las obras que ha donat á la estampa 'l jove escriptor, s' hi nota 'l sello de la originalitat, condició propia dels esperits d' alta volada, rehàcis á sometres á escolas y procediments, mes ó menos celebrats.

Si á aquesta notable condició s' hi uneix la de ser l' autor d' "Anima,, un poeta de pensament concís y vigorós, que exposa sempre ab tanta claretat com energia lo que 's proposa fer penetrar en l' ánima del lector, no haurém de esforsarnos poch ni gayre pera demostrar á las personas de bon gust literari, la conveniencia de l' adquisició de un volum de composicions poéticas á totas llums important.

Pera que 'ls nostres lectors pugan ferse cárrech del mérit extraordinari del aplech "Anima, tenim lo gust de publicar á continuació dos de sas composicions, las primeras que 'ns han vingut á ma, en la seguretad de que 'ns en donarán las gracias:

«En el fanch pestilent de la llacuna
hont jeuhen els miasmes,
germina y va arrelantse la ninfea
pel llot verdench colgada.

Mes tot just té conciencia de la vida
y en tendres brins esclata,
per entre l' aygua corrompuda furga,
cercant la llum y l' ayre.

¡Pobra planta! ¡Si 'n passa de martiris!
Ja els fills del Not l' escapsan,
ja un códol desgalsat de la ribera
demunt del fanch l' aplaná.

Més, ella, va adressant las febles tiges
y ab pena reblincantse,
fins á flor d' aygua alsa la testa pura,
y queda ubriacada.

¡Y quants estremiments! ¡Quina alegría!
¡Com sent regenerarse!
Hi ha un mes enllá després de l' aygua térbola.
¡L' instint no l' enganyava!

Y la planta ditxosa se fecunda
y en tendres flors esclata;
flors delicadas com els cors dels poetas
y com sos somnis, blancas!

Flors que son el joyell de la llacuna,
dels papellons estatge;
sos germans, els estels, de nit las cridan;
de día, el Rey dels astres!

Arriva l' ayre carregat d' eflavis
y notas delicadas,
y son perfúm ab els demás s' emporta
y el seu pólen escampa.

¡Anima! desde el llot de la pobresa
ahont estás subjectada,
furga per la llacuna de la vida.
fins arrivá á flor d' aygua!

No pensis ab el llot; alsa la testa
com la ninfea, blanca,
y vessa tos olors, vessa tos ritmes;
que passa volant, l' ayre!

Passa volant y recullint las notas
ab que la vida canta
al unissono el goig de la existencia
y tú, no hi pots fer falta!

«Encisadora morena
d' ulls grossos y llambregants,
de sedosa y negra trena,
de contornejadas mans,
ta voluptuosa mirada
d' un incentiu temptador,
va fer la primera entrada
al sagrari de mon cor.

Rossa de cara esmogida,
d' ulls plascents color de cel,
de mirada ensenyorida,
de parlar dols com la mel;
de lasciu materialisme
mon esprit vas treure en flor,
ingertant l' idealisme
en l' arbre bell de mon cor.

¡Pobra sirena perduda
en las platjas de' plaher!
Vestal hermosa, venuda
al imperi del diner!
De ta boca xardorosa
he begut l' ardent licor;
ma carn t' ha trobat hermosa
mes, no li has dit ré á mon cor.

Ideal meu, impossible
que 'm calzinas el cervell
ab l' afany irresistible
de trovarte en mon fligell.
Ets el torment que 'm devora,
ets la causa de mon plor,
ets la serp enervadora
que 'm rosega sempre el cor.

¡Oh! tú tens de la morena
els ulls negres y radiants,
de la rossa la serena
postura y las blancas mans;
de la vestal voluptuosa
el brill imitat de l' or,
y ma pensa fantasiosa
t' ha fet reyna del meu cor.

La morena enmaridada
l' he perdut per sempre més;
també la rossa es casada
y fa temps que no 'n sè rés.
De ma existencia afanyosa
jo 'n trech mos somnis de mort;
com l' escorsò, de la rosa,
ve i qu' intoxica 'l cor!»

QUENTOS DE MATARO

Lo tabernacle

de las Patronas

Una de las festas principals que se celebran en la il·lustrada vila de Mataró, es aquella professó de las Santas que te lloch lo día 27 de Juliol de tots los anys. Una vegada quan arreglavan lo tabernacle de las patronas, volgueren que fos mes esplendent col·locant hi als quatre ànguls del mateix, quatre angeles vius per lo que buscaren los corresponents noyets ben hermosos que col·locats en una especie de gabiá, feyen l' efecte d' àngels. Encara no havían arribat á la meytat de la carrera senyalada, dos de ells esclamaren:

¡Que vo'ian baixar! en lo precis moment en que s' havían posat devant d' una de las capellas construïdas al etecte y en que l' escolania cantant acabava de pronunciar la paraula *Mare* contestada per aquells angelets de ¡Caca! ¡caca!

Lo general Mina

Quan n' era capitá general de Catalunya 'l Marqués de Mina, durant la guerra dels matins, en lo any 1849 dit general ob igá als pobles de la provincia de Barcelona á que tots costejessin un cert número de soldats ó l' armament, ó be l' import de 10.000 bayonetas. La célebre é inmortal Mataró digué que pagaria las vainas de las mateixas. Aixís ho feren y en la factura que 'l Ajuntament enviá al general quan aquest la demaná, constavan las textuais paraulas:

«Por 10.000 vainas dadas al general 3.500 pessetas.»

A lo que respongué lo general sorprés de tal noticia y tornant la factura:

—Que redactessin millor pues l' havia impresionat molt saber que un sol Ajuntament hagués dat tantas vainas á un general sent aixís que d' aixó ell ne podia dar á tohom que ho demanés.

Cansó vella

Diu que n' era una novicia
que un any féya molt escás
que ab els hàbits compartia
un grò cas... com un cabás.

Pro la gent, que dorm y vetlla,
de la cosa n' ha gué esment,
y ha sabut misteris grossos.
de las mónjas del convent.

Diu que hi róda mossen Quico,
que 's un hóme molt senà,
que per bruixas y dimonis
te lo salpassé aprobat.

Pro las mónjas, rés no saben,
y lo pobre reverent,
consola ab toja l' ànima,
á las monjas del convent.

A la novicia mes t' ndre
lo dimoni n' embruixà
ab un liquit, fet de sofre,
que ab fórts ascos la deixà.

Y lo pobre mossen Quico,
rumia continuament
un remey per treure bruixas,
de las monjas del convent.

Pro devota la novicia
de Mallorca lo patró,
lo salpassé resistia
amparada ab l' oració.

Prou caygué mes que las altras,
puig ja 's trova malament,
tot son sustos y pregarias,
per las monjas del convent.

Mossen Quico, no sossega
ab potingas y perfúms,
per desvaneixe 'l dimoni
d' aquest sigle de las llums.

Y la monja ab certa panxa
diu que deixarà aquell vent,
un grapat d' horas enfora...
de las monjas del convent,

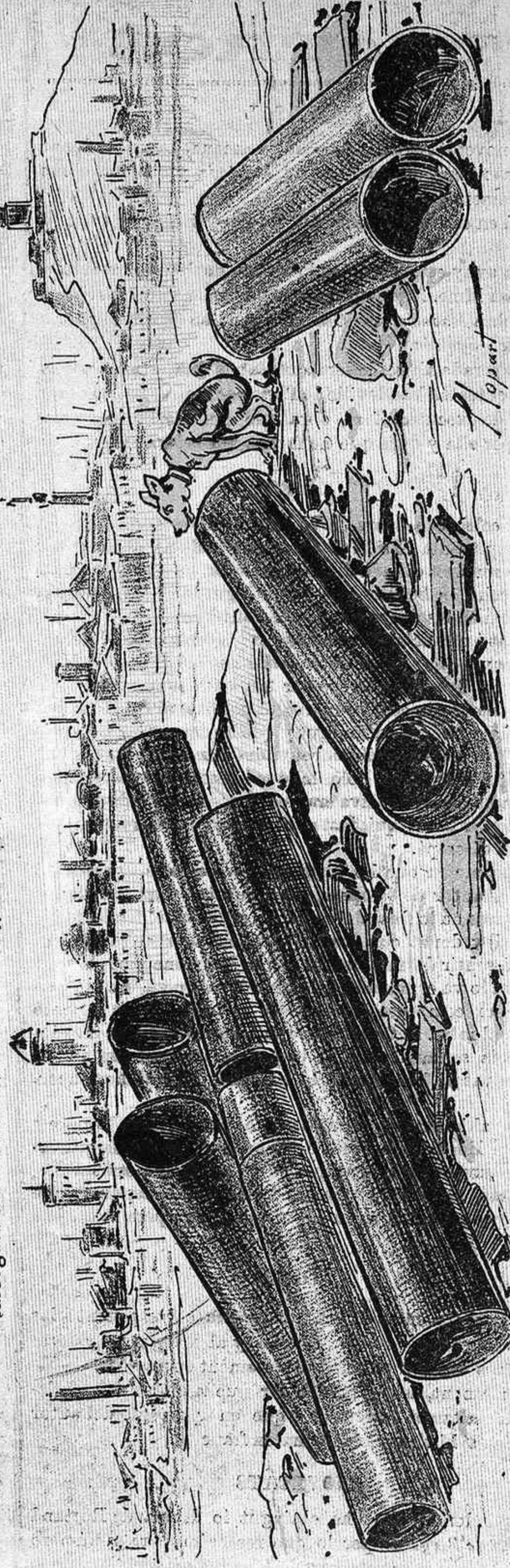
No volgueu pás dor zelletas
que 'l dimoni ós tenti may,
ni remeys de mossen Quico
ni remeys de mossen Bay.

Ampareuse ab sant Antoni,
per no caure ab pensament...
y pregueu per la novicia...
y las monjas del convent.

M. SOLA.

La senyora Biela, aquella estrella ab cúa que, segons mestre Falb, ens havia d' esclafar el dia 13, va passar de llarch. Y es que al trobarse aprop de la nostra bola y al véuerla tant podrida y fastigosa y tant carregada de xiribechs, va desviarse iper evitar el contacte de semblant potineria!

L' altre bola es de *La Vanguardia*. «Durante la noche del sábado último hubo emplazada en lo alto de la calle de Muntaner, una batería de artillería rodada con las piezas descubiertas en dirección á Barcelona.»

Efectivamente, va resultar qu' els canons eran.... iper canalizar las ayguas de Dos-Rius!

J. Llopert

TEATROS

PRINCIPAL

Cap novetat registra la pasada setmana, haventse donat algunes representacions de *La Bohèmia* y *L' alosa*, obras darrerament estrenadas.

Está en estudi lo drama del Sr. Baró titulat *La tramontana*.

Pera avuy está anunciat lo debut de la célebre artista francesa Mme. Réjane la que comensará la *tournee* artistica ab la obra *Madame Sans Gene* coneguda en espanyol per *La corte de Napoleón*.

Es esperada ab verdadera ansietat la dita estrella procedent del teatre Vaudeville de Paris per figurar en las obras que te de executar, *Zizá*, obra que fou escrita expressament per ella y de la que ne fa una verdadera creació.

LICEO

A la celebrada ópera de Wagner *Tristano é Isotta* que en cada representació s' hi observan mes bellesas musicals per lo que son éxit es cada dia més superior, ha seguit la ópera de Puccini *La Bohème* que ha obtingut tan extraordinari éxit com en les dugas temporadas anteriors.

Donat á que debian desempenyar los personatjes de *Mimi*, *Musette* y *Rodolfo* los notables artistas Stas. Storchio, Martelli y Sr. Bonci, era de esperar tan brillant resultat.

Los demás personatjes han sigut confiats al Sr. Moro, baritono que ns era desconegut y que ha demostrat sas envejables qualitats en lo desempenyo del Marcello; y los Srs. Navarrini, Puiggener y Polonini que hi están acertadissims.

La nota de expectativa era sens dupte la confiada al mtre, director Sr Conti, qui, just es confessarho: observarem que fou qui discrepá.

Sense motiu que ho justifiqués, se permeté esmenar la plana al autor de la ópera, mtre. Puccini, retallant alguns compassos en lo final del segón acte (tal com feu lo mtre. Ferrari) y donat que los filarmónichs estavan ja acostumats á sentir dit final per lo mtre. Mugnone y per lo tant tal com lo va compondrer l' autor de la ópera, nostre publich en recompensa á la *llibertat* artistica que s' permeté lo actual mtre. Sr Conti, li propiná una *ovació*, que creyém no debia sentarli gens bé, ja que en las representacions successivas hi ha anyadit la supressió en mal hora acordada.

Pera ahir estava anunciat lo debut de Mme Leclerc y lo tenor Engel ab la ópera de Thomas *Mignon* de la que debia desempenyar la protagonista la celebrada artista Sta. Storchio, haventse confiat la concertació al reputat mtre Marty que ab tan gran acert portá la ópera *Tristano é Isotta*.

ROMEA

La setmana entrant, farem la revista corresponent á las obras *La resclosa* del Sr. Iglesias y al arreglo *Lo general Bum bum* d' autor anónim, darrerament estrenadas.

De moment, debém manifestar que la obra del Sr. Iglesias, fou altament discutida y que en l' arreglo del autor anónim, s' hi observava la marca francesa.

NOVETATS

Imponderable éxit ha obtingut lo drama de Rostand *Cyrano de Bergerac*, per lo que reservém pera lo número próxim ferne la revista deguda á sa importancia artistica, divent manifestar que lo Sr. González en lo protagonista ha demostrat ser un dels primers actors espanyols que tenim, per lo que hi obté una *ovació*.

CATALUNYA (Eldorado)

Satisfactori éxit ha lograt la sarsuela *Cambios naturales* puig si bé son argument es una continuació de lo que ns está donant lo *género chico*, sas ben combinadas escenas y lo moviment dels personatjes ja ballant dansas andaluzas, francesas é inglesas, ja ab algun número musical y ab xistes mes ó menos oportuns, fan que puguin lluhir sas gracias las Sras. Campos, Alverá, y Taberner aixis com lo Sr. Gil, per lo que es una de las obras que en la actual temporada han entrat mes.

GRAN-VIA

L' ajust de la celebrada triple Sra. Martínez. (Conxa) ha donat motiu á que se *rejuvenis* lo teatro d' un modo extraordinari, ja que tots los dias, se veu casi ple.

Entre las obras en que mes ha lluhit sa sandunga, deu citar-se *La buena sombra*, en que desempeña lo personatje Valle ab una maestria imponderable, de manera que resulta completament nou.

Per demá está anunciat l' estreno de *¿Citrato?... ¿De ver será!* parodia del drama «Cyrano de Bergerac».

TIVOLI (Circo Equiestre)

En pochos dias ha quedat reformada de tal manera la companyia, que casi se pot dir que es completament nova.

En las últimas atraccions hi figuran la baronesa de Raden ab sos caballs á la alta escola y la comtesa X ab sos fieros lleons, números que eridan altament la atenció.

UN CÓMICH RETIRAT.

*
**

Quan váren noticiar á Lluís XIV que Mazarino havia entregat son ànima al Criador, objectá:

—Dupto que Déu l' hagi aceptada.

TALONARIS

PERA

apuntacions del sorteig de Nadal

Magníficament litografiats é impresos á dugas tintas, ab l' alegoría de la Fortuna

Los de 100 fullas, á 80 céntims

" " 50 " á 50 "

VENTAS AL PER MAJOR Y MENOR

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

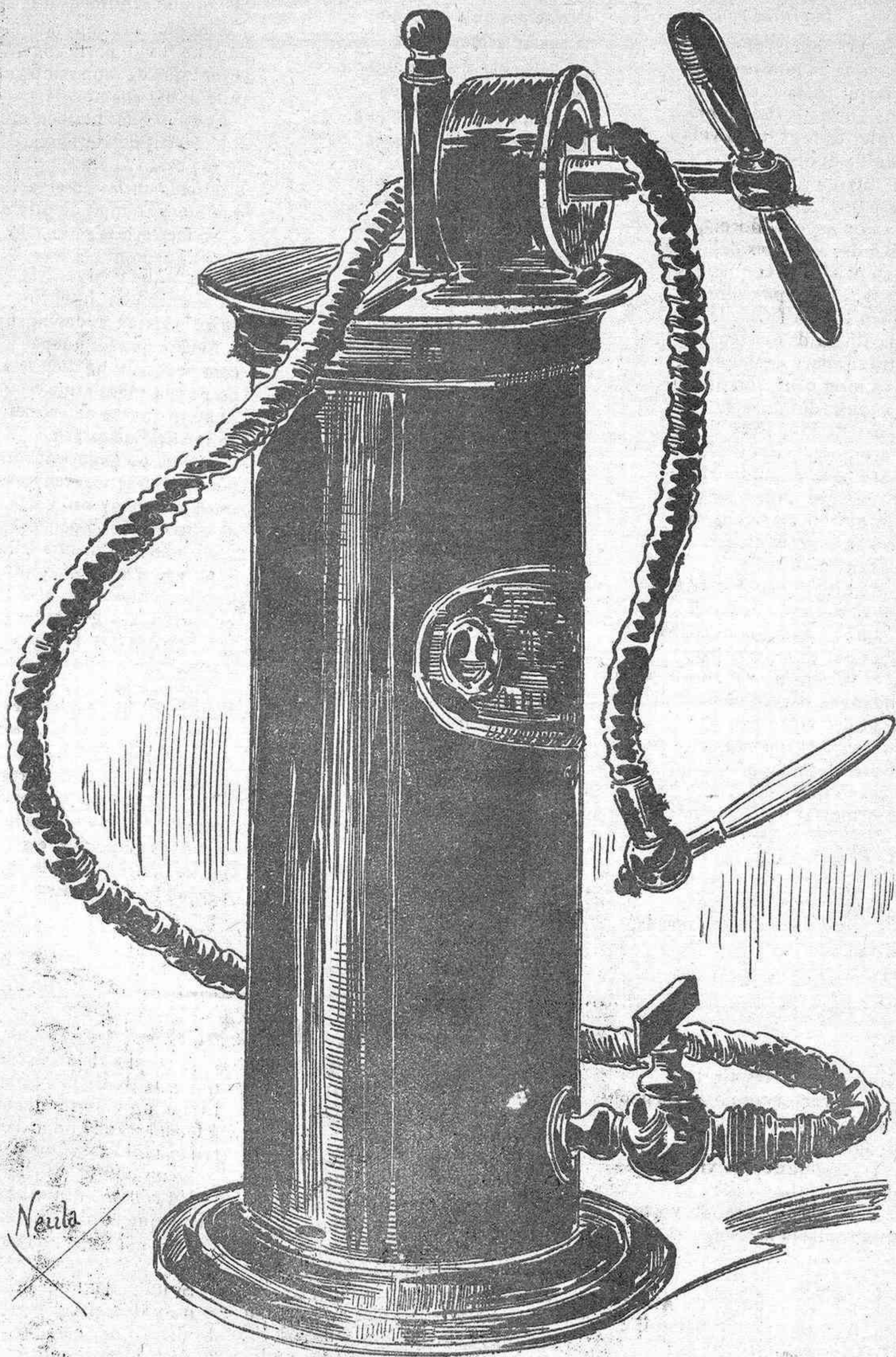
RAMÓN ESTANY

6, Carrer de Sant Ramón, 6 -- BARCELONA

Als senyors Corresponsals de LA TOMASA, llibreters, kioscos y demás punts de venta se 'ls farà lo desquento acostumat.

SERVEY OBLIGATORI

La cansó de Musette

Personatge de la ópera La Bohème

(Improvisació)

Joganera, encisadora
mon ànima es tendre flor;
alegre riu, trista plora,
segons è impuls del amor.

'L pler es font de sa vida,
son desitj es disrutar,
jsi es ditxosa quan oblida!
jsi es felís al estimar!

Es mon ànima, floreta,
qu' s mou, al suspir del vent;
per xó n' es una coqueta;
¡vola tant mon pensament!

Quan la vila fadigada,
per la lluyta d' existir
jáu tranquila y descuidada;
trenca mon cant, son dormir:

La cansó de Museta,
la cansó de la griseta
qu' are gosa, are sofreix;
qu' are pena enamorada
y après riu d' amor cansada
¿quin mortal no la coneix?

La cansó de la alegría
jo la canto nit y día,
sempre alegre estich cantant:
goigs d' amor y juvenesa,
qu' après fuigen, com sospesa
broma qu' es va dissipant.

Riu la gent per l' ample terra,
oblidant la trista guerra
de qui per viure pateix
y jo vaig pel mon soleta,
sempre alegre y satisteta...
La cansó de la Museta
¿quin mortal no la coneix?

Ja n' es la cansó cantada,
y auçell que retorna al niu;
la Museta, emborratxada
pels plers, socombeix cansada,
pero al caure, canta y riu.

OLIVA BRIDGMAN

EPIGRAMAS

No se pas quina costum
ha agafat la meva dona
que al visitar'a una amiga
vestint á la última moda,
en lloch de dirli:—Fas goig,
diu satisfeta;—Estás mona.

Preguntá 'l pare Nassari
á un senyor molt divertit:
—Suposo, que cada nit
vosté deu passá 'l rosari?
Si senyor, si —digué aquell—
y que 'n passo molta via;
pro no ho faig de nit, de dia,
menjant rahim moscatell.

Deya un artista trona:
—La veu que tinch de tenor
no crech pas que la vengués
per tots els diners del mon.
Y contestá un altre artista:
—No la vens perque no pots,
puig si 't fos possible véndrela
ja foras mes mut qu' un mort.

ANTÓN DEL SINGLOT.

Que un favor ningú ha lograt
d' ella encar, la Soletat
no deixa de repetir:
molt millor faria en dir
que ningú li ha demanat.

M PALÁ

—¿Ahont tiro las escorxas
del meló, senyora Clara?
—Tiralas allá 'hont tu vulgas
¡y las hi tirá á la cara!

JULIÁ CARCASSÓ

TINCH un sentiment mo't gran
y t' ho dich per endevant
puig no 't vull portá enganyada,
veyent que de mon semblant
tu te n' has enamorada.

Es que no m' has ben mirat:
si h'guessis detalls buscat
en ma cara ri' illera,
prompte haurias observat
que no es ab molt de primera.

No meresch ta estimació
ni per guapo ni per bo;
es inú il que t' hi afanyis;
y t' escrich ab l' intenció
de qu' aviat te 'n desenganjis.

Encare que fos guapet
com pensás, t' ho dich ben net,
no podria consolarme
ni ab tu anarne de brasset
ab intenció de casarme.

Ets, no ho nego, encantadora,
p'ena d' atractius, senyora,
un bon tipo, ayrosa y alta;
de que vals dono penyora
y no 't coneix ni una falta.

M' agradas en lo conjunt
y esás lo que 's diu *al punt*
per casart' si a'gun t' estima;
pro de mi 't desitjo lluny
¿abs perquè? perque estás prima.

No tens carns, ja t' ho diré,
en la mida que 'm convé
y 't deixo ab to'as las trassas:
no 't puch estimar, perque...
m' agradan las donas grassas.

Va á gémits. Jo soch aixis,
vaig buscant un bon palpís
y per 'xo encare qu' ets maca
no 'm podrias fer se'is...
perque 't trovo massa flaca.

Per la copia.

RAPEVI.

EPIGRAMAS

Jugant á cartas ab lley,
deya un rector com n' hi ha pochs,
- En nostres honestos jochs
m' agradaria ser Rey.

Y respongué una xicota
plena de rubor y fé:
—Donchs, si jugués ab vosté,
m' agradaria ser sota.

***

Quan de lo poble de Amer
van treure 'l metxe Balaga,
aixis va esclamá 'l foser:
—¡Ara sí que estaré en vaga!

A. Y A.

La grossa del Empedrat
un didot va treure un dia,
y embargat per l' alegría
cridava per la ciutat:

—¡Lo sis cents, sembla mentida!
Quan li contestá En Pepet:
—Quetedeestrany que hagueu tret
si sou l' home de la dida!

SEGIMON TRAMONTANA

Parlant de polvos un dia
deya 'l calavera Anton:
—Los polvos que mes m' agradan
son, noys, los polvos d' arrós.

R.

A cal dentista Pascual
que está de deutes farsit,
hi aná un Comte, decidit
á ferse arrencá un caixal:
truca rabiós.—¿Qui deu ser?
—Es un comte, diu lo criat.
—Un *compte!* diu ell cremat,
digas que ja hi passaré.

BONAVENTURA GATELL

Si un reflexiona be
y no vol equivocarse
lo dia bó per casarse
es lo trenta de febré.

PAU SIGRONS

Campanadas

Telegrafian de Bruselas que la policia ha detingut á un sacerdot espanyol que oficiava á la iglesia de Sant Nicolau, á quin sacerdot se l' acusa de moneder fals. Se li han ocupat algunas cartas en la que 's parla d' uns tresors amagats, lo que proba que dit capellá 's dedicava á timar al próxim pe'l procediment de l' enterro.

Si no fos per lo dé moneder fals, no hi hauria res á dir, perque en los enterros es quan los capellans están mes en caràcter, especialment si 'l difunt era home de recursos.

*

Diuhen de la República d' Andorra, que viure allí es una ganga, puig per pòchs quartos se menja ab abundancia y que s' hi ha establert una fàbrica de tabacos, quins cigarros son mes baratos y de millor calitat que 'ls qu' expén 'l Arrendataria espanyola.

Aquesta última part es tan evident, que no necessita demostració, puig ja sabem tots que 'l tabaco de l' Arrendataria es detestable.

Pero per lo que 's refereix al primer punt, ó siga á la manduca, com que aquí es un verdader miracle trobarne que no siga sofisticada, devém exclamar ab tota la forsa dels nostres pulmons.

¡Visca la República... la República d' Andorra!

*

Dissapte ultim á la matinada passá á millor vida la xamosa nena Isabel, filla de nostres estimats amichs lo redactor d' aquest periódich Mariano Eseriu Fortuny (M. Riusech) y de sa esposa la distingida poetisa D.ª Dolors Riera.

Acompanyém á tans bons amichs en son desconsól y 'ls desitjém cristiana resignació en sa pena.

*

Com á amable, ni buscantlo ab un fanalet, se trobaria en tot Espanya, qui ho fos més qu' en Paco Sinvela.

L' altre dia va negarse á rebre á una comissió de senyoras qu' anavan á interessarli la prompte vinguda dels parents que tenen presoners á Filipinas, aquells presoners, que segons expressió d' ell mateix, Don Paco té á l' ànima.

Pero com qu' una cosa es prediar y l' altre atendre las peticions justas, 'l de la daga florentina va clavarlos la porta pe 'ls nassos.

Proposém á n' aqueixas senyoras, que per suscripció regalín un tractat de urbanitat al regenerador mes gran que s' ha conegut desde en Narvaez ensá.

*

Lo consul general del Transwaal á Londres, que al trencarse las negociacions diplomáticas, va retirarse á una casa de camp de Haslemere, ha sigut víctima de l' agressió de varios súbdits inglesos, los quals li han trencat tots los vidres de las finestras de sa casa.

¡Així s' ha portat lo poble inglés!

En cambi quan l' agent general inglés, va abandonar lo Transwaal, lo President Kruger y demés autoritats lo despediren ab tota cortesia.

L' únich qu' aprobará l' apedregament del consul del Transwaal serà l' arcalde d' en Vilaverda, per que es lo qu' ell dirá: ¡Ja no soch tot sol!

*

Lo Sr. Mauri esplicava l' altre dia á un amich de la seva dona, 'ls apuros qu' havia passat per trobar llit á Barcelona, quan la Exposic ó Universal.

—Figuris—li deya—que després de recorre totas las fondas de la ciutat comtal, sense trobar habitació, y quan ja 'm conformava de dormir en un pedris del passeig de Gracia, un cafeter que va enterarse dels meus desitjos, va salvarme del conflicte.

—¿Va oferirli un llit?

—No, senyor un billar.

—¿Devia estar dur?

—Una miqueta, pero no va comptarmho car.

—¿Va fersen molt?

—Lo preu corrent: A pesseta l' hora.

*

Los viudos ab fills que pensan casarse novament, sempre tenen una excusa pera justificar la reincidencia.

Un amich meu, que 's troba en tals condicions, me deya l' altre dia:

—Jo torno á casarme per la familia; pero may olvidaré á la primera dona, y tant es així, que si quan seré mort no m' enterran al costat d' ella 'm donarán un verdader disgust

*

Segons d' antigua fetxa 's diu y 's creu, los que pujan de genolls los quinze grahons del presbiteri de la iglesia de Montesión, guanyan indulgencia plenaria: pero com que no s' ha trobat cap document que ho comprobi, las religiosas de dita iglesia s' han dirigit al Papa interessantli converteixi en lley lo que avuy no passa de ser una suposició.

Es de suma urgencia, que S. S. accedeixi á tal petició, pero quan lo cas arrivi... nosaltres nos mirarem com los devots pujan los 15 grahons, perque tenim 'ls genolls molt delicats.

*

L' ex-alcalde d' aquesta ciutat, doctor Robert costea 'l pintat del saló de sessions del Ajuntament de Sitges.

Un altre ex-alcalde, segons se 'ns ha dit, se proposa reparar la fatxada de la Casa Gran, fenthi pintar al mateix temps dos grans quadros, representant un d' ells, una pedregada y l' altra la fugida d' Egipte. Entre 'ls dos quadros s' hi pintarán moltas cigonyas.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

PES-IDENCIA, á l' hora de las camándulas.—¿Voleu Naps? Tindreu naps. ¿Voleu cols? Tindreu cols. Tot ho farém y encara acabarem d' hora. ¡Lo prometre no fa pobre!

Gil Pela.

ENSARRONADA, á l' hora dels ensopits.—Entregarem 300 manxegos á un fulano pera que 'ns arre les alló y 'l que s' ha arreglat ha sigut ell, quedantse 'ls 500 naps.

Un taberner desesperat.

TOT-HI-VA, á l' hora de fer céntims.—Estich preparant varias emissions de sellos ab los retratos del difunt Y-era-bó, Girona Pobre, Noy de Tona y otras celebritats catalanas. *A rio revuelto...*

Un comerciant qu' obra l' ull.

LA TOMASA

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

ANÀGRAMA

Un dia de molta tot
Al carrer de la total
Vaig anar á comprar un llum
Y al torná ences vaig porta 'l.

R. LADELOBA.

TRENCA-CAPS (1)

A las senyoras lectoras
— de —
"LA TOMASA,"

Formar ab las anteriors lletres,
lo nom de 5 pobles de Catalunya
y una vocal.

JOAN ROCAVERT.

(1) La primera lectora que 'm presenti la solució exacta á món propi domicili, Major, 2, se li regalará un tomet de 'n C. Gumá. «La primera nit.»

LOGOGRIFO NUMÈRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Poble catalá.
- 2 7 2 3 4 5 2—Material.
- 1 2 3 4 5 2—Habitació.
- 3 2 5 8 2—Poble catalá.
- 8 6 7 8—Idem id.
- 3 2 0—Part del globo.
- 7 2—Nota musical.
- 4—Consonant.

NOY DE LAS CAMAS TORTAS.

TARJETA.

SAP ES BROMA

Formar ab aqueixas lletres, de-
gudament combinadas, lo títol d'
un juguet cómic catalá

J. R.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 585

Logogrifo numèrich.—Figueras.
Tarjeta.—Si senyors.
Geroglyphich.—Per fullas una col.

LA TOMASA

PERIÒDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI
Preus de Suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre. . . . . 1'50 Pta
Extranger id. . . . . 2'50 »
Número corrent. . . . . 0'10 »

Tota reclamació podrà dirigirse á la
Administració y Redacció

S. CARRER DE SANT RAMON, 6